

Uz obitelj i državu, građansko društvo kod Hegela predstavlja konstitutivni element razvoja objektivnoga duha. Građansko društvo, kao posredujući, drugi stupanj smješten između ostala dva- naime između obitelji i države- predstavlja prijelazni oblik razvoja objektivnoga duha koji kao takav unutar društveno-političkog zbivanja kulminira u državi kao svome ozbiljenju.

No prije nego što se upustimo u izlaganje kako filozofije objektivnoga duha, tako i njegovog položaja unutar cjeline Hegelovog filozofskog sustava, najprije nam je, u osloncu na Hegelov tekst, detaljnije izložiti koncepciju građanskoga društva onako kako je ona tematizirana u Hegelovom djelu Osnovne crte filozofije prava. Najzad, naš primarni zadatak ovdje je izložiti bitne crte teme građanskoga društva; smještanje iste u opširniji sustav cjelokupne Hegelove filozofije koje bi zahtijevalo detaljno tematiziranje cjeline Hegelovog filozofskog sustava uvelike premašuje svrhu ovoga rada, tako da ćemo se toga ovdje prihvatiti samo u grubim, ali u smislu osnovnog arhitektonskog presjeka Hegelovog sustava, orijentacijski relevantnim crtama.

Princip građanskoga društva

Građansko društvo kao posredujuća sfera između sfera obitelji i države određena je ambivalentnim principom posebnog i općeg. Kao «razlika koja stupa između porodice i države», građansko društvo predstavlja međusobno prožimanje sebične svrhe onog posebnog, koje se u lošoj beskonačnosti raslojava u «zadovoljavanju svojih potreba, subjektivnih nahođenja i slučajne proizvoljnosti») i onog općeg koje zadovoljavanje tih sebičnih potreba zasebičnosti dovodi u međusobnu zavisnost i njegovu posebnu subzistenciju stavlja u zavisan odnos sa subzistencijom svih. Međusobna isprepletenost posebnog i općeg u sferi građanskoga društva predstavlja moment realiteta ideje u kojem ideja, realizirana u onom posebnom kao u svojoj vanjskoj pojavi- koja je kao takva slučajna- ostaje unutarnjom nužnošću te pojave. Ovaj oblik općenitosti koji sačinjava jedinstvo unutar sfere podijeljenosti privatnih svrha na način da tim zasebičnim svrhama posreduje sredstva za njihovo zadovoljavanje ipak se ne ostvaruje slobodno, već nužno. Jer takva općenitost se onome posebnome nameće tek izvana kao rezultat procesa koji kao interes ideje djeluje van svijesti pojedinaca koji, da bi sebi osigurali sredstva zadovoljavanja svojih interesa moraju sebe odrediti na opći način «čineći sebe karikom lanca ove povezanosti». Jedinstvo ostvareno na taj način svejedno zadržava svoju suštinsku razdvojenost na posebno i opće, te tako još uvijek ne predstavlja običajnosni identitet, već tek formalnu općenitost znanja i htijenja i formalnu slobodu. Rad i imovina

U sferi građanskoga društva čovjek uopće postoji tek kao građanin. Kao karika lanca u sistemu potreba i zadovoljavanja potreba, gdje on, da bi mogao zadovoljavati svoje potrebe ujedno nužno zadovoljava i potrebe svih, on zadobiva svoju formu općenitosti, odnosno zadobiva svoju društvenost koja kao forma općenitosti njega uopće omogućuje kao postojećeg u građanskome društvu.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com